

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลโพนทอง

ที่ กส ๗๗๕๐/๖๙๙

วันที่ ๑๓/ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานด้านการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลโพนทอง

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการเน้นหนักเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งปฏิรูประบบบริหารราชการโดยการปรับปรุงคุณภาพข้าราชการในการทำงานโดยเน้นผลงาน การมีคุณภาพ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสำนึกรักในการให้บริการประชาชน เพื่อป้องกันการทุจริตต่อหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต นั้น

เทศบาลตำบลโพนทอง ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานด้านการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานผลการประเมินดังกล่าวตามเอกสารที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ)

(นางสาวปู สารยาสิทธิ์)
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

(ลงชื่อ)

(นายสิริเศรษฐ์ เวียงเพ็ง)
ปลัดเทศบาลตำบลโพนทอง

(ลงชื่อ)

(นายมงคล สารยาสิทธิ์)
นายกเทศมนตรีตำบลโพนทอง

บทนำ

ความหมาย

๑. ความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. การทุจริต

ทุจริตในภาครัฐ หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในทุกๆ การณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระท่องทางอัน เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น “ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระบุใบคำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๓. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจุใจให้ กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์และวัสดุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ เป็นต้น
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่มีค่าคราคา หรือค่าคราคาต่ำ

๔. ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนร่วม (Conflict of interest: COT) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นสาเหตุของปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังส่อท่อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประมวลจริยธรรมข้าราชการ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของราชการในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ในการปฏิบัติราชการหลายประการ

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำการของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำการดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนาหรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่องานไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้ เป็นการกระทำการผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกห้อง

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย

จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือ สินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็น ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐใน การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๖. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติสถานการณ์เข่นนี้เกิดบทบาทที่สำคัญ หรือเรียกได้ว่าเป็นหัวข้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๗. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หากประ予以ชื่นจากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

๘. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยบริษัทด้านธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาด้านขัดข้องในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๙. การรั่วข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะนำไปทางประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอ้าประโยชน์เสียเอง

๑๐. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๑๑. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือ การใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก ๒ กรณี คือ

๑๒. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานของตน เข้าทำสัญญากับบริษัทของพื่น้องของตน

๑๓. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำ การตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

แหล่งข้อมูล

ในการวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยใช้แหล่งข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อร้องเรียนจากประชาชน หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชนและอื่นๆ
๒. ข้อทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบภายใน หน่วยตรวจสอบภายนอก สำนัก ปปช. และหน่วยงานกำกับดูแล

จากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนหอง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ยังไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่หรือเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน แต่อย่างไรก็ตามเทศบาลตำบลโนนหองจะต้องมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อลดความเสี่ยงในการการทุจริต การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม”
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต

Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การจัดซื้อจัดจ้าง		✓
<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เบรียบหรือขนาดประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุยกันได้ด้วย - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรครพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา 		
การรับของขวัญ		✓
<ul style="list-style-type: none"> - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ 		
การข่วยเหลือหรือการให้บริการประชาชน		✓
<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนับสนุนก่อน 		
การทำงานพิเศษ		✓
<ul style="list-style-type: none"> - การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ 		
การจัดกิจกรรม/โครงการ		✓
<ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกพื้นที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว 		
การบริหารงานบุคคล		✓
<ul style="list-style-type: none"> - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน 		
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว		✓
<ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเป็นหัวมันเข้าเพลิง 		

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น
สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรับรองคือประเมินว่า ในระหว่าง ปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากท่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การจัดซื้อจัดจ้าง <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสัตุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พากพ้องได้เปรียบหรือชนิดการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้ยได้ง่าย - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พนักพาก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา 	✓			
การรับของขวัญ <ul style="list-style-type: none"> - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ 		✓		
การซวยเหลือหรือการให้บริการประชาชน <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความซวยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนิทสนมก่อน 		✓		
การท่องเที่ยว <ul style="list-style-type: none"> - การรับงานจากภายนอกจนกระทบท่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ 		✓		
การจัดกิจกรรม/โครงการ <ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกพื้นที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว 	✓			
การบริหารงานบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน 		✓		
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิง 		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
การจัดซื้อจัดจ้าง <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือขั้นการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุยกันได้ด้วย - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรศพหาก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา 	✓	
การรับของขวัญ <ul style="list-style-type: none"> - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ 		✓
การช่วยเหลือหรือการให้บริการประชาชน <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนิทสนมก่อน 	✓	
การทำงานพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> - การรับงานจากภายนอกจนกระทบท่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ 	✓	
การจัดกิจกรรม/โครงการ <ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกทีมที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว 		✓
การบริหารงานบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน 	✓	
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิง 		✓

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงาน กำกับดูแล หันมินตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการงานภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	๑	๒	๓
การจัดซื้อจัดจ้าง			✓
<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจ้างให้พากพ้องได้เปรียบหรือชนิดประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุยกันได้ง่าย - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา 			
การรับของขวัญ	✓		
<ul style="list-style-type: none"> - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ 			
การซวยเหลือหรือการให้บริการประขาชน		✓	
<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนับสนุนก่อน 			
การทำงานพิเศษ		✓	
<ul style="list-style-type: none"> - การรับงานจากภายนอกจนกระทบท่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ 			
การจัดกิจกรรม/โครงการ		✓	
<ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกทีมที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว 			
การบริหารงานบุคคล		✓	
<ul style="list-style-type: none"> - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน 			
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว		✓	
<ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิง 			

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความ เสี่ยงรวม ความจำเป็น X ความรุนแรง
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสุดยอดครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พากท้องได้เปรียบหรือข้นของการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุยกันได้จริง - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรศพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา	๓	๓	๙
การรับของขวัญ - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ	๒	๑	๒
การช่วยเหลือหรือการให้บริการประชาชน - เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนิทสนมก่อน	๒	๒	๔
การทำงานพิเศษ - การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ	๒	๒	๔
การจัดกิจกรรม/โครงการ - มีการเลือกพื้นที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว	๑	๒	๒
การบริหารงานบุคคล - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน	๒	๒	๔
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิง	๑	๒	๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ความเสี่ยงทางการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงจากการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พากพ้องได้เปรียบหรือขั้นของการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า - หัวหน้า/เจ้าหน้าที่เลือกซื้อร้านที่ตนเองหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้ยได้ง่าย - การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรศพวาก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา 	พอใช้		✓	
การรับของขวัญ <ul style="list-style-type: none"> - การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ 	ดี	✓		
การช่วยเหลือหรือการให้บริการประชาชน <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ที่ารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิด สนับสนุนก่อน 	พอใช้		✓	
การทำงานพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> - การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ 	พอใช้		✓	
การจัดกิจกรรม/โครงการ <ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกทีมที่จัดกิจกรรม โครงการ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว 	ดี	✓		
การบริหารงานบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน 	พอใช้		✓	
การนำทรัพย์สินของทางราชการใช้ส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว รวมถึงการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิง 	ดี	✓		

ขั้นตอนที่ ๔ แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง

๑. จัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการ ของเทศบาลตำบลโพนทอง
๒. จัดทำแผนและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตฯ
๓. จัดทำคู่มือบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน แจ้งพนักงานปฏิบัติตามคู่มือ
๔. จัดทำมาตรฐานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะของเทศบาลตำบลโพนทอง
๕. จัดทำมาตรฐานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลโพนทอง
๖. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจ้างของเทศบาลตำบลโพนทอง
๗. จัดทำมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเทศบาลตำบลโพนทอง
๘. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน ของเทศบาลตำบลโพนทอง
๙. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านช่องทางต่างๆ